

PATVIRTINTA
Šilutės r. Katyčių pagrindinės
mokyklos direktoriaus
2018 m. kovo 26 d.
įsakymu Nr. V1- 58

ŠILUTĖS R. KATYČIŲ PAGRINDINĖS MOKYKLOS KRIZIŲ VALDYMO TVARKOS APRAŠAS

I SKYRIUS BENDROSIOS NUOSTATOS

1. Krizių valdymo mokykloje tvarkos aprašas (toliau – Tvarkos aprašas) reglamentuoja krizių valdymą mokykloje, krizių valdymo komandos narių funkcijas, darbo organizavimą bei Šilutės rajono savivaldybės administracijos Švietimo skyriaus ir Šilutės rajono švietimo pagalbos tarnybos (toliau – ŠPT) funkcijas, institucijų bendradarbiavimą krizių valdymo mokykloje metu.

2. Krizių valdymo tikslas:

2.1. užtikrinti, kad krizės įveikimo metu ugdymo procesas mokykloje vyktų įprasta tvarka arba kuo greičiau prie jos grįžtų;

2.2. užtikrinti krizės paveiktiems bendruomenės nariams reikiamos pagalbos teikimą.

3. Krizių valdymo mokykloje koordinatoriai, organizatoriai ir vykdytojai yra mokyklos vaiko gerovės komisija (toliau – Komisija), mokyklos krizių valdymo komanda, ŠPT, Šilutės rajono savivaldybės Švietimo skyrius, kitos švietimo ir sveikatos sistemos įstaigos.

4. Šiame Tvarkos apraše vartojamos sąvokos:

4.1. **krizinė situacija** – situacija, kurią lydi didelis nerimas, įtampa, grėsmė, nesaugumas, pavojus, pasimetimas ir kt;

4.2. **krizė mokykloje** – netikėtas ir/ar pavojingas įvykis, sutrikdantis įprastą bendruomenės ar atskirų jos narių veiklą, emociškai sukrečiantis visą ar didesnę mokyklos bendruomenės dalį. Krizinių situacijų pavyzdžiai: mokinio ar bendruomenės nario savižudybė, kita komplikuota netektis: bendruomenės nario mirtis dėl nelaimingo atsitikimo ar ligos, nelaimingas atsitikimas, susijęs su mirties grėsme mokykloje, susišaudymas mokykloje, gaisras mokykloje, įkaitų paėmimas, bendruomenės nario dingimas ir kt;

4.3. **krizės valdymas mokykloje** – veiksmai, kuriuos atlieka mokyklos administracija, mokyklos krizių valdymo komanda, Komisija ir ŠPT siekdamas įveikti krizės sukeltas problemas ir teikti bendruomenei veiksmingą pagalbą. Krizių valdymas apima pagalbos organizavimą, mokyklos bendruomenės (įskaitant tėvus) bei kitų institucijų informavimą, bendravimą su žiniasklaida, pasirūpinimą mokyklos bendruomenės narių saugumu ir pan.;

4.4. **krizių valdymo mokykloje komanda (mokyklos komanda)** – mokykloje nuolat veikianti krizių valdymą vykdanči komanda, kurią sudaro administracijos, švietimo pagalbos specialistų, mokytojų atstovai, turintys krizės valdymui būtinų gebėjimų.

5. Krizės valdymas Mokykloje suprantamas kaip koordinuoti veiksmai, kuriuos atlieka Mokyklos komanda, Komisija, Šilutės rajono savivaldybės administracijos Švietimo skyrius ir (ar) ŠPT, siekiant įveikti krizės sukeltas pasekmes ir teikti Mokyklos bendruomenei veiksmingą pagalbą (toliau – krizės valdymas), organizuojamas vadovaujantis Lietuvos Respublikos švietimo įstatymu, Mokyklos vaiko gerovės komisijos sudarymo ir jos darbo reglamentu, patvirtintu 2017 m. lapkričio 16 d. mokyklos direktoriaus įsakymu Nr.V1-170 (toliau – Mokyklos vaiko gerovės komisijos sudarymo ir jos darbo organizavimo tvarkos reglamentas), ir Rekomendacijomis dėl krizių valdymo mokyklose, patvirtintomis Lietuvos Respublikos švietimo ir mokslo ministro 2018 m. kovo 8 d. įsakymu Nr. V-229 bei atsižvelgiant į Lietuvos visuomenės informavimo etikos

kodeksą (<http://www.etikoskomisija.lt/teisine-informacija/etikos-kodeksas/item/69-lietuvos-visuomenes-informavimo-etikos-kodeksas>), metodinę medžiagą Mokyklų krizių valdymo komandoms „Krizių valdymas mokyklose“ (<http://sppc.lt/index.php?1032120711>).i.

6. Visi, įvykus krizei Mokykloje – netikėtam ir/ar pavojingam įvykiui, sutrikdančiam įprastą Mokyklos bendruomenės ar atskirų jos narių veiklą, emociškai sukrečiančiam visą ar didesnę Mokyklos bendruomenės dalį (toliau – krizė) – pagalbą teikę specialistai turi laikytis konfidencialumo, gauti ir teikti informaciją tiek, kiek būtina atsakingiems fiziniams ar juridiniams asmenims atlikti pavestas funkcijas ir nepažeidžiant vaiko teisių ir teisėtų interesų.

II SKYRIUS

KRIZIŲ VALDYMO MOKYKLOJE ORGANIZAVIMAS

7. Krizių valdymą mokykloje organizuoja mokyklos krizių valdymo komanda (toliau – Mokyklos komanda). Mokyklos komandą (5 nariai) sudaro: mokyklos direktorius, pavaduotojas ugdymui, socialinis pedagogas, visuomenės sveikatos priežiūros specialistas, mokytojai turintys krizės valdymui būtinų gebėjimų, tai yra komunikacijos, bendradarbiavimo, komandinio darbo, konfliktų sprendimo įgūdžių. Mokyklos komanda bendradarbiauja ir veikia su mokyklos VGK.

8. Mokyklos komandos paskirtis – pasirengti konstruktyviai reaguoti į krizę (toliau – Krizė), o įvykus krizei mokykloje – koordinuotai ir veiksmingai organizuoti krizės pasekmių įveikimą, užtikrinti krizės paveiktiems Mokyklos bendruomenės nariams reikiamos pagalbos teikimą, atkurti įprastą mokyklos bendruomenės veiklą.

9. Įvykus krizei VGK ir mokyklos komanda kartu nustato komandos darbo organizavimo tvarką, pasiskirsto funkcijomis, parengia preliminarų krizės valdymo veiksmų planą mokykloje (priedas) ir numato krizės valdymo veiksmus.

10. Kartu su Komisija, konsultuojantis su Šilutės rajono savivaldybės administracijos Švietimo skyriumi, ŠPT peržiūri preliminarų krizės valdymo veiksmų planą pritaikant jį esamai krizės situacijai ir įvertina Mokyklos turimus vidinius psichologinei pagalbai reikalingus resursus, prireikus iškviečia ŠPT specialistus, reguliariai aptaria esamą krizės situaciją ir tolesnius krizės valdymo veiksmus. Pasikeitus aplinkybėms priima sprendimą:

10.1. koreguoti krizės valdymo veiksmų planą;

10.2. sustabdyti krizės valdymo veiksmus. Sustabdžius krizės valdymo veiksmus aptaria krizės valdymo eigą ir numato postvencinius veiksmus.

11. Mokyklos komandos vadovas yra mokyklos direktorius.

12. Mokyklos komandos vadovas:

12.1. vadovauja Mokyklos komandos darbui;

12.2. užtikrina, kad, nesant kurio nors Mokyklos komandos nario, jo funkcijoms krizės valdyme atlikti būtų paskirtas kitas Mokyklos darbuotojas;

12.3. užtikrina, kad Mokyklos komandos nariams dalyvaujant krizės valdymo veikloje būtų paskirti asmenys jų tiesioginiam darbui dirbti;

12.4. rūpinasi, kad Mokyklos komandos nariai ir kiti Mokyklos darbuotojai, paskirti jų funkcijoms krizės valdyme atlikti, įgytų krizės valdymo kompetencijų ir nuolat (ne rečiau kaip kartą per metus po 4 akademines valandas) tobulintų kvalifikaciją šioje srityje;

12.5. inicijuoja Mokyklos komandos posėdžius krizės valdymo klausimams svarstyti;

12.6. įvykus krizei, nedelsiant informuoja Šilutės rajono savivaldybės administracijos Švietimo skyrių, prireikus – kitas institucijas (savivaldybės administracijos Vaiko teisių apsaugos skyrių ar kitas);

12.7. įvykus krizei, susisiečia su nukentėjusio asmens artimaisiais ir (ar) policija, patikslina krizės faktus, aptaria su asmens artimaisiais, kokia informacija apie krizę bus pateikta Mokyklos bendruomenei (Mokyklos administracijai, mokytojams, mokiniams, mokinių tėvams (globėjams, rūpintojams));

12.8. krizės metu nedelsiant sušaukia ir informuoja apie krizę Mokyklos komandą ir Komisiją;

12.9. informuoja Mokyklos administraciją ir mokytojus apie krizės valdymo organizavimo veiksmus ir pateikia informaciją apie krizę Mokyklos darbuotojams, užtikrina, kad mokytojai nedelsiant (ne vėliau kaip kitą ugdymo dieną) vienu metu, mažoms mokinių grupėms (klasėse) praneštų informaciją apie krizę. Esant poreikiui, pateikia informaciją žiniasklaidai;

12.10. iškvietus psichologinės pagalbos teikėją(-us), informuoja Šilutės rajono savivaldybės administracijos Švietimo skyrių;

12.11. mokinio ir (ar) Mokyklos darbuotojo mirties atveju pasirūpina, kad jo asmens duomenys būtų pašalinami iš žurnalų, sąrašų, kompiuterių ir kita;

12.12. mirusiojo daiktus perduoda artimiesiems;

13. Narys, atsakingas už psichologinės pagalbos organizavimą ir (ar) teikimą:

13.1. įvykus krizei, vertina situaciją Mokykloje (labiausiai krizės paveiktus Mokyklos bendruomenės narius, bendrą Mokyklos bendruomenės mikroklimatą, psichologinės pagalbos teikimo poreikį) ir Mokyklos vidinius resursus, reikalingus psichologinei pagalbai teikti;

13.2. bendradarbiaudamas su Šilutės rajono savivaldybės administracijos Švietimo skyriumi organizuoja psichologinės pagalbos Mokyklos bendruomenei teikimo priemones (teikėjus, patalpas, laiką);

13.3. labiausiai krizės paveiktiems Mokyklos bendruomenės nariams siūlo psichologinę pagalbą ir (ar) teikia informaciją ŠPT ir (ar) teikia psichologinę pagalbą Mokyklos bendruomenės nariams (rengia pokalbius su Mokyklos bendruomenės nariais, konsultuoja Mokyklos bendruomenės narius individualiai ar grupėmis).

14. Narys, atsakingas už komunikaciją:

14.1. reguliariai atnaujina Mokyklos komandos narių, ŠPT kontaktus ir užtikrina jų prieinamumą Mokyklos komandos nariams ir Mokyklos bendruomenei;

14.2. bendradarbiaudamas su Komisija, ŠPT, Šilutės rajono savivaldybės administracijos Švietimo skyriumi ir Mokyklos komandos vadovu, parengia informacijos apie krizę tekstą, kuris bus skirtas Mokyklos bendruomenei, prireikus ir žiniasklaidai, bei pateikia šią informaciją Mokyklos komandos vadovui;

14.3. konsultuoja Mokyklos komandos vadovą, mokytojus, kaip informuoti apie krizę mokinius ir žiniasklaidą;

14.4. paruošia informaciją apie krizę ir praneša mokinių tėvams (globėjams, rūpintojams);

14.5. vertina bendravimo su žiniasklaida efektyvumą.

15. Narys, atsakingas už saugumo priemonių organizavimą:

15.1. esant krizei, susijusiai su realia ar suvokiama grėsme Mokyklos bendruomenės narių civiliniam saugumui, nedelsiant imasi priemonių, užtikrinančių Mokyklos bendruomenės narių saugumą, ir informuoja Mokyklos komandos vadovą ar jo pavaduotoją, prireikus iškviečia policiją ir (ar) priešgaisrinę gelbėjimo tarnybą (bendrosios pagalbos telefonu 112);

15.2. po krizės vertina saugumo priemonių efektyvumą.

16. Narys, atsakingas už pirmosios medicininės pagalbos organizavimą:

16.1. esant realiai ar suvokiamai grėsmei Mokyklos bendruomenės narių sveikatai ir (ar) gyvybei, nedelsiant nustato sužeistus Mokyklos bendruomenės narius, inicijuoja pirmosios medicininės pagalbos teikimą ir informuoja Mokyklos komandos vadovą ar jo pavaduotoją, prireikus iškviečia greitąją medicinos pagalbą (bendrosios pagalbos telefonu 112);

16.2. rūpinasi, kad krizės atveju būtų priemonių, reikalingų pirmajai medicininei pagalbai suteikti;

16.3. numato vietą (-as) Mokykloje, kur galėtų būti teikiama pirmoji medicininė pagalba;

16.4. po krizės vertina pirmosios pagalbos organizavimo efektyvumą.

17. Krizės valdymo laikotarpiu itin svarbus **klasių vadovų ir mokytojų vaidmuo**. Jie:

17.1. rengia pokalbius klasėse;

17.2. neleidžia sklįsti gandams;

- 17.3. atsako į mokinių klausimus;
 - 17.4. sudaro galimybę mokiniams laisvai reikšti emocijas;
 - 17.5. identifikuoja mokinius, kuriems reikia pagalbos;
 - 17.6. vykdo užsiėmimus, švelninančius patirtą traumą (meninės veiklos, muzikos, rašinių rašymo);
 - 17.7. palaiko ryšius su tėvais.
-

Aprobuota: 2018-03-13 Mokyklos vaiko gerovės komisijos posėdžio protokolu Nr. 3.

Suderinta: 2018-03-19 Mokyklos tarybos posėdžio protokolu Nr. 3.

2018-03-20 Mokytojų tarybos posėdžio protokolu Nr. 4.

Šilutės r. Katyčių pagrindinės mokyklos
krizių valdymo tvarkos aprašo
priedas

KRIZĖS VALDYMO VEIKSMŲ PLANAS

Šilutės r. Katyčių pagrindinė mokykla

(data)

1. Mokyklos bendruomenės narys, gavęs informaciją apie krizę mokykloje, nedelsdamas informuoja Mokyklos komandos vadovą Algirdą Plaipą, tel. (8 441) 41 544.

Jam nesant, jo įgaliotą atstovą Danguolę Švenčionienę, tel. (8 441) 41 544.

2. Mokyklos komandos vadovas susisieikia su nukentėjusiojo asmens artimaisiais ir (ar) policija patikslina krizės faktus (kas, kur ir kada įvyko) ir informaciją, kuri galėtų būti pateikta Mokyklos bendruomenei.

3. Mokyklos komandos vadovas nedelsdamas sušaukia Mokyklos komandos ir Komisijos posėdį.

Mokyklos komandos narių vardai, pavardės, telefono Nr., funkcijos krizės valdymo metu:

1. Algirdas Plaipa, Mokyklos komandos vadovas, tel. (8 441) 41 544.

2. Ina Stankevičiūtė, atsakinga už psichologinės pagalbos organizavimą ir (ar) teikimą, tel. (8 441) 41 544.

3. Algimantas Valaitis, atsakingas už saugumo priemonių organizavimą, tel. (8 441) 41 544.

4. Albina Undžienė, atsakinga už pirmosios medicininės pagalbos organizavimą, tel. (8 441) 41 544.

5. Judita Bendžienė, atsakinga už komunikaciją, tel. (8 441) 41 544.

4. Mokyklos komandos vadovas informuoja apie krizę Šilutės rajono savivaldybės Švietimo skyrių. Kontaktinis asmuo Vida Kubaitienė, telefono Nr. 79 281, el. paštas: vida.kubaitiene@silute.lt

5. Mokyklos komanda kartu su Komisija posėdžio metu aptaria šiuos klausimus (priklausomai nuo konkrečios krizės situacijos posėdžio darbotvarkė gali būti papildyta įtraukiant kitus aktualius klausimus arba sutrumpinta, jei kai kurie klausimai neaktualūs konkrečios krizės situacijoje):

5.1. Įvertina krizės paveiktų asmenų grupes (kurie Mokyklos bendruomenės nariai gali būti labiausiai paveikti);

Labiausiai krizės paveiktos asmenų grupės:.....

5.2. Įvertina turimus psichologinės pagalbos Mokykloje resursus, jei jų nepakanka, kreipiamasi į Šilutės rajono švietimo pagalbos tarnybą. Psichologinės pagalbos teikėją Juditą Blinkevičienę, telefono Nr. (8 441) 76244, el. paštas: info@sptsilute.lt

5.3. Sutaria, kokia informacija apie krizę ir jos valdymo veiksmus bus pateikiama atskiroms Mokyklos bendruomenės grupėms (mokiniam, tėvams (globėjams, rūpintojams), mokyklos darbuotojams, žiniasklaidai). Taip pat sutaria, kas, kada ir kokia forma pateiks parengtą informacinį tekstą;

5.4. Esant būtinybei sprendžia apie papildomų civilinės saugos ir (ar) greitosios medicinos pagalbos priemonių reikalingumą (policijos ir (ar) priešgaisrinės gelbėjimo tarnybos, greitosios medicinos pagalbos iškvietimą (bendrosios pagalbos telefonu 112));

5.5. Svarsto būtinybę informuoti apie krizę kitas įstaigas ar institucijas (pvz., Vaiko teisių apsaugos skyrių, kitas mokyklas, kurias gali paveikti krizė ar kt.) ir bendradarbiauti su jomis organizuojant ar vykdant krizės valdymo veiksmus;

5.6. Mirties atveju aptaria dalyvavimą laidotuvėse (visi mokyklos bendruomenės nariai turi būti informuoti apie laidotuvių laiką ir vietą; laidotuvėse dalyvauja tik norintys mokyklos bendruomenės nariai);

5.7. Atsižvelgus į konkrečios krizės aplinkybes ir remiantis posėdžio metu priimtais sprendimais kartu su Komisija, rekomenduotinai konsultuojantis su Šilutės rajono savivaldybės administracijos Švietimo skyriumi ir Šilutės rajono švietimo pagalbos tarnyba, tikslina preliminarų krizės valdymo veiksmų planą;

5.8. Numato kito Mokyklos komandos posėdžio vietą ir laiką.

6. Apie krizę informuojama Mokyklos bendruomenė.

7. Labiausiai nukentėjusiems asmenims teikiama psichologinė ir (ar) kita pagalba.

8. Pasirūpinama, kad visiems Mokyklos bendruomenės nariams būtų prieinama informacija apie psichologinės pagalbos galimybes.

9. Mokinio ar kito bendruomenės nario mirties atveju pasirūpinama, kad jo vardas, pavardė būtų pašalinami iš žurnalų, sąrašų, kompiuterių, pasirūpinama mirusiojo daiktais.

10. Mokyklos komanda reguliariai aptaria krizės valdymo veiksmų eigą, veiksmingumą, prireikus keičia, koreguoja krizės valdymo veiksmų planą.